

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica contra horum temporum hæreses

Stapleton, Thomas

Antverpiae, 1595

28. Qui viderit mulierem ad concupiscendum in ea, iam mœchatus est in corde suo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39546

terpretationibus, tametsi Scripturæ alium sensum
 primum ac verum habeant, illud tamen con-
 stat, doctrinam de purgatorio fidei dogma recep-
 tissimum apud illos veteres fuisse, ideoque Scri-
 pturas perperam non exponi, tametsi minus ac-
 comodatè, quando ad certum aliquod fidei dog-
 ma applicantur. Attamen quomodo & quatenus
 hic locus de purgatorio exponi possit, vide apud
 Belarminum.

Cōtrouer.
 tom. 1.
 Cont. 5.
 lib. 2. de
 purgato-
 rio cap. 4.

28. *Qui viderit mulierem ad concupiscendum in ea, iam
 mœchatus est in corde suo.*

CATHOLICAM doctrinam de venia-
 libus peccatis, quæ ab imperfectione
 actus ita vocantur, seu de pravis deside-
 rijs ac motibus omnem animi consensum delibe-
 ratum anteuertentibus, taxat acerbè hoc loco
 Calvinus his verbis. *Docemur hoc loco adulteros censeri
 coram Deo, non tantum qui fixo consensu scortationem in
 animis concipiunt, sed qui admittunt quasvis punções.
 Quare nimis crassa & supina est Papistarum hypocrisis, qui
 concupiscentiam negant peccatum esse, donec totum cor assen-
 tiatur.* Hæc ille. Sed quod Papistis obiicit Calui-
 nus, doctissimis Patribus qui hunc locum sic intel-
 lexerunt obijcere debet; imò & D. Iacobo, qui non
 omnem concupiscentiam esse peccatum quod fa-
 cit adulteros coram Deo, apertissimè docuit. *Con-
 cupiscentia quum conceperit, parit peccatum: peccatum verò
 quum consummatum fuerit, generat mortem.* Distinguit
 disertissimè conceptus peccati, quæ sunt primæ
 punções à partu, id est, ab ipso peccato, veniali
 scilicet & imperfecto; & partum à consummatione,
 id est, à consensu, qui solus ex se generat mortem,
 & est mortale peccatum. Christum autè hoc lo-

Peccatorum
 venialium
 à mortali-
 bus di-
 stinctio.

Papistarum
 nomine
 Patres
 suggillat.
 Calvinus
 Cap. 1.

co non de concupiscentia loqui que concipit peccatum, nec de primo parientis concupiscentia parvum, id est, de peccato veniali, quo adhuc voluitur in animo quod conceptum fuit sine deliberato consensu, sed de peccato concupiscentia in corde consummato, quod non nisi per consensum deliberatum consumatur, doctissimi Patres disertè

S. Hieron.

docent. Hieronymus his verbis. *Qui viderit mulierem, & anima eius fuerit titillata, hic pro passione percussus est, qua vitij culpam habet, sed non tenetur in crimine. Si autem consenserit, de pro passione transiit in passionem: & huic non voluntas peccati est, sed occasio. Quicumque igitur viderit ad concupiscendum, id est, sic aspexerit ut concupiscat & facere disponat, iste rectè dicitur mæchatus esse in corde suo. Hæc ille incom in hunc locum. Eodem modo*

S. August.

& S. Augustinus hunc locum exponit. *Si consensio facta fuerit, plenum peccatum est: veruntamen delectatio ante consensum vel nulla est vel tenuis, cui consentire peccatum est. Hæc ille lib. 1. cap. 23. in hunc sermonem*

S. Chryf.

Domini. Præclare quoque Chrysofost. homil. 17. in Matth. & literalem loci sensum optimè asscutus ita scribit. *Non omnem hic generaliter concupiscentiam Dominus interimit, sed illam quæ ex formæ decore concipitur. Propterea non dixit, qui concupiuit ad adulterandum, quod etiam inter secreta montium residentes facere possunt; sed, qui viderit ad concupiscendum, id est, qui concupiscentiam videndi curiositate sibi ipsi collegerit; hoc enim iam non nature est, sed propriæ desidiæ. Cobibuit igitur aspectum, ne huiusmodi licentiæ fidens etiam in peccatum quandoque corrueretur. Hæc ille. Concupiscentia igitur non animo leuiter concepta, sed ex videndi curiositate collecta, adulterium in corde est. Subiungit huic cavillationi Calvinus. *Sed nihil mirum est ita extenuari ab illis peccatum, quando scordes & prorsus supinos in vitijs suis reputandis esse oportet, qui iustitiam operum meritis**

attric

attribuunt. Cui respondemus: Nihil mirum est ab hereticis hodie peccatorum discrimina confundi, & quæ venialia sunt ita aggravari, quando socordes & prorsus supinos in peccatis deuitandis illos esse oportet, qui etiam minimas punitiones, quæ vitari non possunt, pro mortiferis habent, & in bonis operibus nullam Christiani hominis iustitiam ponunt. Interim obseruet Lector (quod Caluino solenne est) Papistis obijcere, quod antiquissimi Patres docent: vt aut illos quoq; pro Papistis habere debeat, aut studio Lectorem ludificasse, aut denique quod ignorabat reprehendisse conuincatur.

Papistarum nomine Patres taxat Caluinus.

44. *Ego autem dico vobis, diligite inimicos vestros.*

CONTRA Scholasticam hoc loco doctrinam de dilectione inimicorum inflatis buccis inuehitur Caluinus. Est quippe communis Scholasticorum sententia, & imprimis D. Tho. 2. 2. q. 25. art. 8. & 9. dilectionem inimici in generali quidem, esse de necessitate charitatis & in præcepto; id est, vt in generalitate dilectionis proximi inimicus non excludatur, sed habeatur pro proximo, nõ secus atque amicus aut sanguine coniunctus; in quo Iudæi turpiter errabant, existimantes per proximum non intelligi nisi amicum aut affinem, aut contribulem, eo quod vox hebraica אַךְ vel אַחֵךְ quæ ponitur pro proximo, proprie, significat amicũ, aut aliquo necessitudinis vinculo coniunctũ: vbi nõ aduertebant ipsum inimicũ saltem naturæ, interdũ etiam eiusdẽ fidei ac religionis vinculo esse coniunctũ: quem illorum errorẽ Christus hic corrigere vult, docens præceptum

Inimicorum dilectio iuxta scholasticam doctrinam.